

BICZOWAĆ (40) *vb impf*

o oraz a jasne.

inf biczować (10). ◇ *praes 1 sg* biczuję (2). ◇ *3 sg* biczuje (2). ◇ *2 pl* biczujecie (1). ◇ *3 pl* biczują (1). ◇ *praet 3 pl m pers* biczowali (4). ◇ *fut 2 pl m pers* będziecie biczować (2) *OpecŻyw, KrowObr*, biczować będziecie (1) *BudNT*. ◇ *3 pl m pers* biczować będą (4), będą biczować (1) *KrowObr*. ◇ *con 3 pl m pers* by biczowali (3). ◇ *impers praet* biczowano (5); -ano (4), -(a)no (1). ◇ *con* by biczowano (1). ◇ *part praes act* biczując (3).

Sł stp, Cn notuje, *Linde XVI – XVII w.*

Bić biczem, chłostać; flagellare *Mącz, Calag, Calep, Cn; urere loris Cn* (40) : Oto ia pośyłam do was Proroki [...] krzyżować y znich będziecie bitzować wboźnicách wálznych *KrowObr* 5v, 178; *Leop Iob* 9/23; *BibRadz Eccle* 10/11; *Flagello, Biczuyę/ Siekę/ Biyę różgami. Mącz* 129c; *Calag* 223b; *Calep* 422a.

biczować kogo (27), *co* (1): A takóž Barrabáffa pułłczono/ a milégo Iezu[fa nie milofciwym lotrom bi]czowatz podáno. *OpecŻyw* 124v, 77, 125v, 126, [127], 135; Ia będąc w ímuthku wielkim gdy mie przelladowano, biczowano y plwano, wízakozem na to nieutyskował. *WróbŻołt* 16/4; *MurzNT Matth* 10/17; *KrowObr* 237v; *Leop Act* 22/25; *BibRadz Matth* 10/17; *Mącz* 373d; *RejAp* 57, 104; Co fie działo onym Apoštołom śwíetyym miłofnikom Páńłkim/ że ie wiązano/ biczowano/ iáłszczorki ie káfały/ śćinano/ krzyżowano/ żywo łupiono. *RejZwierc* 152v; *BudNT Matth* 23/34; *SkarJedn* 372; *SkarŻyw* 121; á kiedi chorzał/ prośił áby go bráćia dla Bogá biczowali. *SkarŻyw* 309, 595; *CzechEp* 29; *ReszHoz* 127; *ArtKanc* D12v; *LatHar* 290; *WujNT Matth* 10/17, s. 411, *Act* 22/24, 25; *SkarKaz* 41b.

biczować czym (3): Katowie gdy go tako motzno ku łupowi przywiązali/ miotly/ pęgi/ ij lańtuchy gotowali/ ktorymi by Iezufa biczowali. *OpecŻyw* 125v, 115v; *ReszHoz* 127.

Szeregi: »bić i biczować«: írodzy czárci popycháć ich będą/ bijác ie y biczuiác/ wyiác y fkorzytáiac zębámi nád nimi. *SkarŻyw* 121.

»biczować i męczyć«: rofkazał go Hetman wieść do obozu/ y biczować y męczyć go *WujNT Act* 22/24.

»mordować, biczować«: wzburzał ná nie rozliczne przelládowniki/ rozliczne morderze/ kthorzy ie mordowáli/ biczowáli/ w írogie á w rozliczne więzienia podawáli *RejAp* 104.

W przen (3) : Dáy mi biczowaniá twégo/ oytzowłkiégo káranía wdzięcznie przyiátz/ a ciebie grzechy moiémi nigdy niebiczowatz *OpecŻyw* 128; *WujNT Hebr* 12/6.

Szereg: »karać i biczować«: Ten rycerz íeftci rozum który cie ma kárac y biczować *HistRzym* 47v.

Synonimy: *bić, chlastać, chłościć, chwostać.*

Formacja pochodna: *ubiczować.*

Cf **BICZOWAN, BICZOWANIE**